

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף רמ"ו ע"א

פרשת ויחי

טקסט הזוהר

תא חזי, מאַשר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ. דָּא הוּא אַתְר דְּכָלֵּא מְאֻשְׁרִין לִיה. וּמַאי אִיהוּ, עֲלֵמָא דְאַתִּי. דְּעֲלָאִי וְתַתְּאִי מְאֻשְׁרִין לִיה, וּמִכְסָּפִין לִיה. שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, מֵאן, עַד כָּאן לָא פְּרִישׁ מֵאן הוּא אַתְר. אָלֵא, אִית לָחֵם, וְאִית לָחֵם, כְּמָה דְאַית אֵילֵנָא, וְאִית אֵילֵנָא. אִית אֵילֵנָא דְחַיִּי, וְאִית אֵילֵנָא דְתַלְיָא בֵּיה מוֹתָא. אִית לָחֵם דְאַקְרִי לָחֵם עוֹנִי, וְאִית לָחֵם דְאַקְרִי לָחֵם פִּנְג. וּמֵאן אִיהוּ (לַחֵם). דָּא ו', וְדָא הוּא לַחֲמִ"ו, לָחֵם ו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת טז) הִנְנִי מְמַטִּיר לָכֶם לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם וְדַאי.

תרגום לעברית

בֵּא רְאֵה, מְאֻשְׁרִי שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, זֶהוּ מְקוֹם שֶׁהַכֹּל מְאֻשְׁרִים אוֹתוֹ, וּמִיָּהוּ? הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהַעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים מְאֻשְׁרִים אוֹתוֹ וּמִשְׁתוֹקְקִים אֵלָיו. שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, מִי? עַד כָּאן לֹא פִּרַשׁ מִי הוּא הַמְּקוֹם. אָלֵא, יֵשׁ לָחֵם וְיֵשׁ לָחֵם, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ אֵילָן וְיֵשׁ אֵילָן. יֵשׁ עֵץ הַחַיִּים, וְיֵשׁ עֵץ שְׁתַּלּוּי בּוֹ הַמּוֹת. יֵשׁ לָחֵם שֶׁנִּקְרָא לָחֵם עוֹנִי, וְיֵשׁ לָחֵם שֶׁנִּקְרָא לָחֵם מְעֻנָּה. וּמִיָּהוּ [לַחֵם]? זֶה ו', וְזֶה הוּא לַחֲמִ"ו, לָחֵם ו'. וְעַל זֶה כְּתוּב (שְׁמוֹת טז) הִנְנִי מְמַטִּיר לָכֶם לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם וְדַאי.

ועל דא, מאַשר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, לֶחֶם ו', דְּהָא מִינִיָּה אֲתֵּן הָאֵי אֵילָנָא, וְהוּא מְעַטְרָא לִיָּה, כְּדַכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אָמוֹ. וְכֵד אִיהוּ נְקִיט, וְדָאֵי הוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ. וּמֵאֵן מְלָךְ. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּהָא מִנִּיָּה אֲתֵּן, וְהוּא יְחִיב לָהּ עַל יְדָא דְצַדִּיק, דְּרָגָא קוֹדֵישָׁא אֶת קִימָא. וּמִהֲכָא לְשָׂאָר דְּרָגִין דְּלִתְתָּא, וְכִלְהוּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

תרגום לעברית

ועל זה, מאַשר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, לֶחֶם ו', שְׁהָרִי מִמֶּנּוּ נִזוֹן הָעֵץ הַזֶּה, וְהוּא מְעַטֵּר אוֹתוֹ, כְּכַתוּב (שִׁיר ג) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אָמוֹ. וְכִשְׁהוּא לֹקֵחַ, וְדָאֵי הוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ. וּמִי הַמְּלָךְ? זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהָרִי מִמֶּנּוּ נִזוֹנִית, וְהוּא נוֹתֵן לָהּ עַל יַד הַצַּדִּיק דְּרָגָה קוֹדֵשָׁה אוֹת הַבְּרִית, וּמִכָּאן לְשָׂאָר הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמָטָה, וְכֵלִם כְּמוֹ שְׁלֵמָעֵלָה.

טקסט הזוהר

בְּסִפְרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, אָמַר הָכִי, מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ, (לַעֲיִל מִזֵּי ע"ב) דָּא לֶחֶם שִׁבְתָּ, דְּאִיהוּ פִּנְג, עַל חַד תְּרִין. כְּדַכְּתִיב, (שְׁמוֹת טז) לָקַטוּ לֶחֶם מִשָּׁנָה. מֵאֵי לֶחֶם מִשָּׁנָה. אֵלָּא, תְּרִי לֶחֶם, לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֶחֶם מִן הָאָרֶץ. דָּא הוּא לֶחֶם פִּנְג, וְדָא הוּא לֶחֶם דְּמִסְפָּנָא, וּבְשִׁבְתָּ אֲתַכְלִיל לֶחֶם תַּתָּאָה בְּלֶחֶם עֲלָאָה, וְאֲתַבְּרָה הָאֵי בְּגִינֵי הָאֵי, וְאִיהוּ לֶחֶם מִשָּׁנָה.

תרגום לעברית

בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן אָמַר כֵּן: מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ - זֶה לֶחֶם שִׁבְתָּ, שֶׁהוּא מְעַנֵּג, עַל אֶחָד שְׁנַיִם, כְּכַתוּב לָקַטוּ לֶחֶם מִשָּׁנָה. מַה זֶה לֶחֶם מִשָּׁנָה? אֵלָּא שְׁנֵי לֶחֶם, לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְלֶחֶם מִן הָאָרֶץ. זֶהוּ לֶחֶם עֲנֵג, וְזֶהוּ לֶחֶם עֲנִי. וּבְשִׁבְתָּ נִכְלָל לֶחֶם הַתַּחְתּוֹן בְּלֶחֶם הָעֲלִיוֹן, וּמִתְבָּרַךְ זֶה מִשּׁוּם זֶה, וְהוּא לֶחֶם מִשָּׁנָה.

וְתוֹ הָיָה אָמַר, לֶחֶם מִשְׁנֶה דְּשִׁבְתָּ, נָקִיט מִשְׁבֶּת עֲלָאָה, דְּאִיהוּ נָגִיד וְאִנְהִיר לְכָלָא, וְאִתְחַבֵּר לֶחֶם בְּלֶחֶם, וְאִיהוּ מִשְׁנֶה. וּבְכָל אֶתֶר, רְזָא דְלֶחֶם, נִוְקְבָא הִיא. בְּגִין כֹּךְ שְׁמִנָה כְּתִיב וְלֹא שָׁמֶן. וְכְתִיב, (בראשית מט) כִּי אִם הֶלֶחֶם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל, דָּא אֲנִתִּיָּה.

תרגום לעברית

וְעוֹד הָיָה אוֹמֵר, לֶחֶם מִשְׁנֶה שֶׁל שִׁבְתָּ לִּוְקַח מִשְׁבֶּת הָעֲלִיּוֹנָה שְׁשׁוּפַעַת וּמֵאִירָה לְכָל, וּמִתְחַבֵּר לֶחֶם בְּלֶחֶם, וְהוּא מִשְׁנֶה. וּבְכָל מְקוֹם סוּד שֶׁל לֶחֶם נִקְבָּה הִיא, מִשּׁוּם כֹּךְ שְׁמִנָה כְּתוּב וְלֹא שָׁמֶן, וְכְתוּב (בראשית ט) כִּי אִם הֶלֶחֶם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל, זֶה אֲשֶׁתּוֹ.

טקסט הזוהר

וְאִי תִימָא (שמואל א ט) וְהֶלֶחֶם אֶזֶל מִכְּלִינוּ, וְלֹא כְּתִיב אֶזֶלֶת. שְׁאָר מְזוֹנָא לֶחֶם קָרִינָן לִיָּה, וְאִשְׁתְּמוּדְעָן מִלִּין, מֵאֵן הוּא שְׁאָר מְזוֹנָא, וּמֵאֵן הוּא לֶחֶם מִמֶּשׁ. לֶחֶם דְּלַעֲיָלָא, בְּכָל אֶתֶר דְּכָר, לֶחֶם תַּתְּאָה, בְּכָל אֶתֶר נִוְקְבָא וְאֵינָן אֲשַׁכְּחִינָא דְּזִמְנִין כְּתִיב דְּכָר, וְלִזְמְנִין נִוְקְבָא, וְכָלָא חַד מְלָה, הֵאִי כְּהֵאִי, וְשִׁפִּיר כְּלָא.

תרגום לעברית

וְאִם תֵּאמַר, (שמואל א ט) וְהֶלֶחֶם אֶזֶל מִכְּלִינוּ, וְלֹא כְּתוּב אֶזֶלָה? לְשְׁאָר הַמְּזוֹן קוֹרְאִים לֶחֶם, וְהַדְּבָרִים יְדוּעִים מֵהָ הוּא שְׁאָר הַמְּזוֹן וּמֵהָ הוּא לֶחֶם מִמֶּשׁ. לֶחֶם שְׁלַמְעֵלָה בְּכָל מְקוֹם זָכָר, לֶחֶם תַּחְתּוֹן בְּכָל מְקוֹם נִקְבָּה. וְאֵינוּ מְצִאֲנוּ שְׁלַפְעָמִים כְּתוּב זָכָר וְלַפְעָמִים נִקְבָּה, וְהַכֹּל דְּבָר אֶחָד, זֶהוּ כְּמוֹ זֶה, וְהַכֹּל יָפָה.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, אֲשֶׁר, רָשִׁים לַעֲיָלָא וְרָשִׁים לְתַתָּא, בְּתַקוּנֵי כְּלָה. וְכָלֵהוּ תְּרִיסַר שְׁבֻטִין יִמָּא קָאִים עֲלִיָּהוּ, וְאִתְתַּקֵּן בְּהוּ. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (מלכים א ז) וְהֵיכָל עָלִיָּהֶם מִלְּמַעְלָה. וְרְזָא דְּמְלָה, אִתְתַּקֵּן לַעֲיָלָא וְאִתְתַּקֵּן לְתַתָּא בְּאַרְעָא. אִתְתַּקֵּן לַעֲיָלָא בְּתַקוּנֵי יְדִיעוֹן, כְּגוּוֹנָא דְּעִלְמָא עֲלָאָה. וְאִתְתַּקֵּן לְתַתָּא בְּהֵי תְּרִיסַר שְׁבֻטִין כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא

שְׂכִינָתָא לְעִילָא וְשְׂכִינָתָא לְתַתָּא בְּגִינְיָהוּ (בְּגוּיָהוּ) דִּישְׂרָאֵל, וּבְתַרִּיסָר שְׁבֻטִין (נ"א וּבְתַרִּין שְׁבֻטִין) (נ"א וּבְתַרִּין סַטְרִין) אֶתְכְּלִילַת וְאֶתְתַּקְנַת. אֲשֶׁר בְּתַקּוּנָהָ קִיָּמָא, כְּשָׂאָר שְׁבֻטִין.

תרגום לעברית

בא ראה, אשר רשום למעלה ורשום למטה בתקוני כלה, ועל כל שנים אשר השבטים הם עומד עליהם ונתקן בהם. זהו שכתוב (מלכים א ז) והם עליהם מלמעלה. וסוד הדבר - נתקן למעלה ונתקן למטה בארץ. נתקן למעלה בתקונים ידועים כמו של העולם העליון, ונתקן למטה בשנים אשר השבטים הללו כמו שלמעלה, ועל כך שכינה למעלה ושכינה למטה בשביל [בתוכם של] ישראל, ובשנים אשר שבטים [ובשני שבטים] [ובשני צדדים] נכללת ונתקנת. אשר בתקוניה עומד כשאר השבטים.

טקסט הזוהר

וְאִי לָאוּ דְגָלֵי מִשָּׁה, לָא אֶתְיִידַע. דְּכָתִיב, (דברים לג) וְטוֹבֵל בַּשָּׁמֶן רַגְלוֹ. לְאַחֲזָא אֲנִי הוּא קִשְׂרָא דִּילִיָּה בְּאַתְרֵיהּ, דְּאִיהוּ נְגִיד הָהוּא מִשַּׁח רַבּוּת מְלַעֲיָלָא. בְּגִינֵי כֹךְ כְּתִיב, כְּרוּךְ מִבְּנִים אֲשֶׁר וְגו'.

תרגום לעברית

ואם לא שגלה משה - לא נודע, שכתוב (דברים לג) וטבל בשמן רגלו, להראות איפה הקשר שלו במקומו, שהוא משפיע אותו שמן משחה מלמעלה. משום כך כתוב ברוך מבנים אשר וגו'.

טקסט הזוהר

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלוּחָה הַנוֹתֵן אֲמָרֵי שְׁפָר. הָא אֶתְמַר, דְּעִלְמָא עֲלָאָה עֲלָמָא דְּדְכוּרָא אִיהוּ, כִּיּוֹן דְּסֻלְקָא מְלָה מְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וּלְעִילָא, כֹּלָא הוּא דְּכַר. מְנַלָּה, מְעוּלָה, אֲמַאי אֶתְקַרֵּי עוּלָה, בְּגִין דְּסֻלְקָא לְעִילָא מִן נוֹקְבָא. וּבְגִינֵי כֹךְ, (ויקרא

(א) עולה זכר תמים יקריבנו וגו'.

תרגום לעברית

רבי שמעון פתח ואמר, נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר. הרי נאמר שהעולם העליון הוא עולם של זכר. כיון שעולה דבר מכנסת ישראל ומעלה, הכל הוא זכר. מנין לנו? מעולה. למה נקראת עולה? משום שעולה מעל הנקבה, ומשום כך (ויקרא (א) עלה זכר תמים יקריבנו וגו'.

טקסט הזהר

אמאי תמים, וכי פיסקי פיסקי בעיני ליה, דאמר תמים, מהו תמים. אלא, כדכתיב, (בראשית יז) היתה לך לפני והיה תמים. אימתי תמים, בשעתא (ס"א באתר) דאתגזר, דהא דכורא לא הוי, ולא אשתמודע, אלא בההוא אתר דאקרי תמים. ומאן איהו, דא את קיימא, דביה אשתמודע דכורא מן נוקבא. כדכתיב, (בראשית ו) איש צדיק תמים היה. בגיני כך זכר תמים, דאשתמודע ביה האי שייפא, ולא יסרסון ליה.

תרגום לעברית

למה תמים? וכי חתיכות חתיכות צריך אותו שאומר תמים?! מה זה תמים? אלא כפתיב, היתה לך לפני והיה תמים. מתי תמים? בשעה [במקום] שנמול, שהרי הזכר אינו, ולא נודע אלא רק באותו מקום שנקרא תמים, ומהו? זו אות הכרית, שבה נודע הזכר מן הנקבה, כפתיב (שם י) איש צדיק תמים היה. משום כך זכר תמים, שנודע בו איבר זה ולא יסרסו אותו.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (ויקרא ד) נִקְבָּה תְּמִימָה. הֲכִי הוּא וְדַאי, כְּמָה דְאֶקְרִי צְדִיק תְּמִים,
כֹּךְ אֶקְרִי צְדִק תְּמִימָה. בְּגִין דְּכָלָא, נְטִלָא מִנִּיהּ, בְּגִינִי כֹךְ, עוֹלָה דְסִלְקָא מִן נוֹקְבָא
לְדְכוּרָא, וּמֵהָא אֲתֵר וּלְעֵילָא, כֹּלָא הוּא דְכוּרָא. וּמִן נוֹקְבָא

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כְּתוּב (ויקרא ד) נִקְבָּה תְּמִימָה? כֹּךְ הוּא וְדַאי. כְּמוֹ שֶׁנֶּקְרָא צְדִיק
תְּמִים, כֹּךְ נֶקְרָא צְדִק תְּמִימָה, מְשׁוּם שֶׁהַכֹּל נִטְלָה מִמֶּנּוּ. מְשׁוּם כֹּךְ עוֹלָה, שְׁעוֹלָה מִן
הַנִּקְבָּה לְזָכָר, וּמִמָּקוֹם זֶה וּמַעֲלָה הַכֹּל הוּא זָכָר, וּמִן הַנִּקְבָּה וּמִטָּה הַכֹּל הוּא נִקְבָּה, וְהֲרִי
בְּאַרְנוֹ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.